

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีเบื้องต้น (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การปฏิบัติดนตรี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีเบื้องต้น (๓)

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรีสากล) รหัสวิชา ศ ๒๒๑๐๔ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เครื่องหมายประจำจังหวะ 3/4 และอัตราจังหวะ

เครื่องหมายประจำจังหวะ (Time Signature) เป็นตัวเลขซ้อน 2 ตัวที่กำกับอยู่ต้นเพลงโดยเลขทั้ง 2 ตัวมีความหมาย ดังนี้

- 1) เลขตัวบน กำหนดจำนวนจังหวะใน 1 ห้อง
- 2) เลขตัวล่าง กำหนดประเภทโน้ตที่มีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ

เครื่องหมายประจำจังหวะ 3/4 หมายความว่าในหนึ่งห้องมี 3 จังหวะโดยโน้ตตัวดำมีค่าเท่ากับ 1 จังหวะ

อัตราจังหวะ (Meter)

เครื่องหมายประจำจังหวะนั้นจะมีอัตราจังหวะที่แตกต่างกัน การทราบอัตราจังหวะจะทำให้ทราบจังหวะใหญ่ ซึ่งมีความสำคัญในการทราบถึงการเน้นจังหวะหนักเบาได้อย่างถูกต้องในการบรรเลงเพลง และอัตราจังหวะสาม (Triple Meter) หมายถึง ในหนึ่งห้องเพลงมี 3 จังหวะใหญ่ เวลาเล่นให้เน้นจังหวะที่ 1 ที่สุด ส่วนจังหวะ 2 และ 3 เบาลงตามลำดับ

โน้ตตัวขาวประจุด

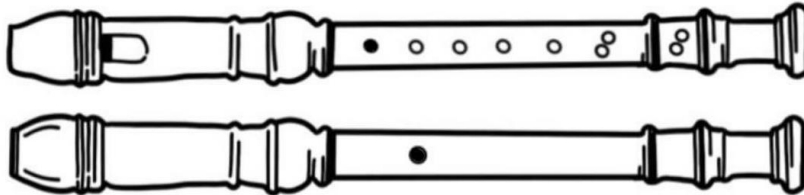
ประจุด (Dot) คือจุดที่อยู่ทางขวาของตัวโน้ตหรือโน้ตตัวหยุด จุดนี้ทำให้ค่าตัวโน้ตหรือค่าตัวโน้ตหรือค่าโน้ตตัวหยุดยาวขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เช่น ถ้าโน้ตมีค่า 2 จังหวะเมื่อประจุด จุดจะเท่ากับ 1 จังหวะ เพราะจุดมีค่าเป็นครึ่งหนึ่งของตัวโน้ต เมื่อรวมค่าตัวโน้ตกับค่าของจุดจะเท่ากับ 3 จังหวะ ซึ่งในเครื่องหมายประจำจังหวะ 3/4 โน้ตตัวขาวประจุด (Dotted Half Note) มีค่าเท่ากับ 3 จังหวะ

การบรรเลงคู่ (Duet)

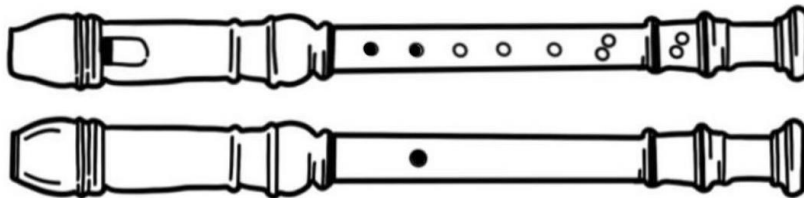
การบรรเลงคู่ (Duet) หมายถึงการบรรเลงดนตรีสองแนว แนวหนึ่งเป็นทำนองหลัก อีกแนวหนึ่งเป็นแนวประสาน ทั้ง 2 แนวเล่นไปพร้อมกัน โดยที่ต้องได้ยินแนวทำนองหลักดังกว่าแนวประสาน บทเพลงบรรเลงคู่ เป็นบทเพลงสำหรับนักดนตรี 2 คน บรรเลงไปพร้อมกันประกอบด้วยแนวทำนอง (Melody) และแนวประสาน (Harmony) เวลาเล่นพร้อมกัน ควรได้ยินแนวทำนองดังกว่าแนวประสาน ผู้เล่นที่ดีควรทำความเข้าใจความสัมพันธ์ของทั้ง 2 แนว

การเล่นโน้ต B A G และ C ของรีคอร์เดอร์

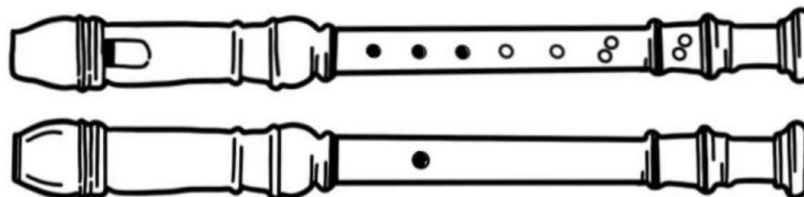
- 1) การเล่นโน้ต B มือซ้าย กดนิ้วชี้และนิ้วโป้ง

- 2) การเล่นโน้ต A มือซ้าย กดนิ้วชี้ นิ้วกลาง และนิ้วโป้ง

- 3) การเล่นโน้ต G มือซ้าย กดทุกนิ้ว

- 4) การเล่นโน้ต C มือซ้าย

โน้ตที่อยู่ในระดับเสียงสูง เป็นตัวที่สูงสุดของคู่ 8 (Octave) แรกบนรีคอร์ดอร์ และวิธีการกดนิ้วของโน้ต C หรือ โด โดยนิ้วโป้งของมือซ้ายอุดรูหลังไว้ และนิ้วกลางอุดรูที่สองนับลงมาจากข้างบน

